

Subject card

Subject name and code	Traditions of Roman administrative law - lecture, PG_00143151						
Field of study							
Date of commencement of studies	October 2024	Academic year of realisation of subject			2024/2025		
Education level	Bachelor's studies	Subject group			Optional subject group		
Mode of study	full-time studies	Mode of delivery			e-learning		
Year of study	1	Language of instruction			Polish Polish		
Semester of study	1	ECTS credits			1.0		
Learning profile	practical	Assessment form			credit		
Conducting unit	Division of Roman Law -> Department of Civil Law -> Faculty of Law and Administration -> Rector						
Name and surname of lecturer (lecturers)	Subject supervisor		dr hab. Jacek Wiewiorowski				
	Teachers						
Lesson types	Lesson type	Lecture	Tutorial	Laboratory	Project	Seminar	SUM
	Number of study hours	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	E-learning hours included: 15.0						
	Additional information: Terminy spotkań online określone zostają do 15 października roku akademickiego. Ostatni wykład odbywa się formie stacjonarnej. Adres: https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_NzU2MGMzYjgtY2VjMi00M2Y1LThiZjltZjQ2NGEzZTYwNjc2%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%222d9a5a9f-69b7-4940-a1a6-af55f35ba069%22%2c%22Oid%22%3a%22c7c36e68-500b-45ca-a104-6b5cd7098bed%22%7d						
Learning activity and number of study hours	Learning activity	Participation in didactic classes included in study plan	Participation in consultation hours	Self-study	SUM		
	Number of study hours	15	0.0	10.0	25		
Subject objectives	Nabycie wiedzy o ewolucji organizacji państwa rzymskiego i zasadach jego zarządu, oraz naturze i pochodzeniu pojęć współczesnego prawa administracyjnego, wywodzących się lub nawiązujących do rzymskiej tradycji prawnej oraz na temat wniosków wynikających z ewolucji ustroju Rzymu dla współczesnej organizacji państwa i administracji publicznej. Nabycie świadomości konieczności sięgania w toku studiów i uwzględniania w pracy zawodowej osiągnięć innych nauk społecznych.						

Learning outcomes	Course outcome	Subject outcome	Method of verification
	ADMINL3_WG05	+	[SW1] oral statement/ conversation/discussion
	ADMINL3_WG02	+	[SW1] oral statement/ conversation/discussion
	ADMINL3_WG03	+	[SW1] oral statement/ conversation/discussion
	ADMINL3_WG04	-	[SW1] oral statement/ conversation/discussion
	ADMINL3_WG01	+	[SW1] oral statement/ conversation/discussion
	ADMINL3_WK06	+	[SW1] oral statement/ conversation/discussion
Subject contents	<p>Organizacja państwa rzymskiego w epoce królewskiej i republikańskiej.</p> <p>Organizacji państwa rzymskiego w epoce cesarstwa (pryncypat i dominat).</p> <p>Zasady zarządu państwem rzymskim w okresie królestwa, republiki i cesarstwa (pryncypat i dominat).</p> <p>Natura i pochodzenie pojęć związanych ze współczesnym prawem administracyjnym, wywodzące się lub nawiązujące do rzymskiej tradycji prawnej.</p> <p>Wnioski wypływające z ewolucji ustroju starożytnego Rzymu dla współczesnego prawa administracyjnego.</p>		
Prerequisites and co-requisites	None		
Assessment methods and criteria	Subject passing criteria	Passing threshold	Percentage of the final grade
	wiedza teoretyczna	51.0%	50.0%
	umiejętność analizy tekstu źródłowego	51.0%	50.0%

Recommended reading	Basic literature	<p>Literatura podstawowa (wybór - prace dostępne w j. polskim):</p> <p>Zabłocki, J, Tarwacka, A., <i>Publiczne prawo rzymskie</i>, Warszawa 2011.</p> <p>Sitek, B., Krajewski, P. (red.), <i>Rzymskie prawo publiczne</i>, Olsztyn 2004.</p> <p>Palmirski, T., <i>Publiczne prawo rzymskie. Zarys wykładu. Skrypt dla studentów prawa i administracji</i>, Kraków 2006.</p> <p>Debiński, A., Misztal-Konecka, J., Wójcik, M., <i>Prawo rzymskie publiczne</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Jurewicz, A., Sajkowski, R., Sitek, B., Szczerbowski, J., Świętoń, A., <i>Rzymskie prawo publiczne wybrane zagadnienia</i>, Olsztyn 2011.</p> <p>Wyrwińska, K., <i>Civis romanus sum. Rzymskie prawo publiczne. Wybrane zagadnienia</i>, Kraków 2016.</p> <p>Polecam też fragmenty (dotyczące starożytnego państwa rzymskiego) w:</p> <p>Baszkievicz, J., <i>Powszechna historia ustrojów państwowych</i>, Gdańsk 2002.</p> <p>Koranyi, K., <i>Powszechna Historia Państwa i Prawa</i>, t. I, Warszawa 1961; t. II, (Średniowiecze. Część 1), Warszawa 1963.</p> <p>Litewski, W., <i>Podstawowe wartości prawa rzymskiego</i>, Kraków 2001 https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/243365/litewski_podstawowe_wartosci_prawa_rzymskiego_2001.pdf.</p> <p>Sczaniecki, M., <i>Powszechna historia państwa i prawa</i>, Warszawa 2003 (9. wyd.).</p> <p><i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i> (t. III, Warszawa 1999 oraz praca zbiorowa pod red. E. Wipszyckiej, wyd. drugie, zmienione, t. I/II, Warszawa 2001)</p> <p>Osobno warte uwagi są fragmenty w podręcznikach prawa rzymskiego prywatnego dotyczące ustroju państwa rzymskiego:</p> <p>Dajczak, W., Giaro, T., Longchamps de Bérier, F., <i>Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego</i>, Warszawa 2018 (3. wydanie)</p> <p>Kolańczyk, K., <i>Prawo rzymskie</i>, Warszawa 2021 (6. wydanie).Rozwadowski, W., <i>Prawo rzymskie. Zarys wykładu z wyborem źródeł</i>, Poznań 1992.</p> <p>Wołodkiewicz, W., Zabłocka, M., <i>Prawo rzymskie. Instytucje</i>, Warszawa 2023 (7. wydanie).</p>
---------------------	------------------	---

Słowniki i opracowania encyklopedyczne (hasła dotyczące ustroju państwa rzymskiego):

Wielka encyklopedia prawa. T. 1, Prawa świata antycznego, red. nac. B. Hołyst; red. nauk. tomu I B. Sitek, W. Wołodkiewicz, Warszawa 2014.

Encyklopedia kultury bizantyńskiej, (red.) O. Jurewicz, Warszawa 2002.

Litewski, W., *Słownik encyklopedyczny prawa rzymskiego*, Kraków 1998.

Słownik cesarzy rzymskich, (red.) J. Prostko-Prostyński, Poznań 2001.

Prawo rzymskie. Słownik encyklopedyczny, pod. red. W. Wołodkiewicza, Warszawa 1986.

Supplementary literature	<p>Prace w j. polskim</p> <p>Alföldy, G., <i>Historia społeczna starożytnego Rzymu</i>, [tłum.] A. Gierlińska, Poznań 1998.</p> <p>Baynes, N.H, Moss H.St.L.B., (opracowanie), <i>Bizancjum. Wstęp do cywilizacji wschodniorzymskiej</i>, [tłum.] E. Zwolski, Warszawa 1964.</p> <p>Cameron, Av., <i>Późne cesarstwo rzymskie</i>, [tłum.] M. Kwiecień, Warszawa b.d.wyd.</p> <p>Christ, K., <i>Historia cesarstwa rzymskiego. Od Augusta do Konstantyna</i>, [tłum.] A. Gierlińska, Poznań-Gniezno 2016.</p> <p>Crawford, M., <i>Rzym w okresie republiki</i>, [tłum.] J. Rohiziński, Warszawa 2004.</p> <p>Dębiński, A., <i>Administracja w starożytnym państwie rzymskim</i>, [w:] Encyklopedia prawa administracyjnego, (red.) M. Domagała, A. Haładyj, S. Wrzosek, Warszawa 2010, s. 1-10.</p> <p>Świat rzymski w IV wieku, (red.) P. Filipczak, R. Kosiński, Kraków 2015 (fragmenty).</p> <p><i>Człowiek Rzymu</i>, (red.) A. Giardina, [tłum.] P. Bravo, Warszawa 1997.</p> <p>Giaro, T., Czy Rzymianie byli ludem prawa? Problemy porównań diachronicznych, [w:] J. Przygodzki, M. J. Ptak (red.), <i>Spółczesność a władza. Ustrój, prawo, idee</i>, Wrocław 2010, s. 115-129.</p> <p>Giaro, T., Prawo administracyjne w starożytnym Rzymie?, [w:] <i>Prawo administracyjne wobec współczesnych wyzwań. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Markowi Wierzbowskiemu</i>, (red.) J. Jagielski, D. Kijowski, M. Grzywacz, Warszawa 2018, s. 1-14 https://images.iformat.pl/C891CE58EB/4FAC363B-4CFC-491D-9D1A-F6BD4315AE75.pdf</p> <p>Harper, K., <i>Los Rzymu. Klimat, choroby i koniec imperium</i>, [tłum.] G. Smółka, Oświęcim 2021.</p> <p>Heather, P., <i>Upadek Cesarstwa Rzymskiego</i>, [tłum.] J. Szczepański, Poznań 2006.</p> <p>Jacynowska, M., Pawlak, M., <i>Starożytny Rzym</i>, Warszawa 2011 (drugie wydanie).</p> <p>Kamińska, R., <i>Ochrona dróg i rzek publicznych w prawie rzymskim okresu Republiki i Pryncypatu</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Kamińska, R., <i>W trosce o miasto. "Cura urbis" w Rzymie okresu Republiki i Pryncypatu</i>, Warszawa 2015.</p> <p>Kłodziński, K., <i>Sekretarze ab epistulis i a libellis w kancelarii cesarza od Augusta do Hadriana. Studium historyczno-prawne</i>, Toruń 2011.</p> <p>Kłodziński, K., <i>Officium a rationibus. Studium z dziejów administracji rzymskiej w okresie pryncypatu</i>, Toruń 2017 https://play.google.com/books/reader?id=XLpADwAAQBAJ&printsec=frontcover&output=reader&hl=pl&pg=GB</p>
--------------------------	--

	<p>Kunderewicz, C., Ochrona zabytków architektury antycznej w Kodeksie Teodosjańskim, <i>Archeologia</i> 17 (1986), s. 80-87.</p> <p>Kunderewicz, C., Prawo budowlane starożytnego Rzymu (I), <i>Czasopismo Prawno-Historyczne</i> 29.2 (1977), s. 91-115.</p> <p>Kunderewicz, C., Prawo budowlane starożytnego Rzymu (II), <i>Czasopismo Prawno-Historyczne</i> 31.1 (1979), s. 53-74.</p> <p>Kunderewicz, C., Ochrona środowiska naturalnego w prawie rzymskim, <i>Czasopismo Prawno-Historyczne</i> 33.2 (1981), s. 1-10.</p> <p>Kunderewicz, C., <i>Studia z rzymskiego prawa administracyjnego</i>, Łódź 1991.</p> <p><i>Konstantynopol Nowy Rzym. Miasto i ludzie w okresie wczesno bizantyjskim</i>, (red.) M. J. Leszka, T. Wolińska, Warszawa 2011.</p> <p>Longschamps de Beriér, F., Instytucje rzymskiego prawa administracyjnego?, [w:] <i>Nowe problem badawcze w teorii prawa administracyjnego</i>, (red.) J. Boć A. Chajbowicz, Wrocław 2009, s. 103-111 https://www.researchgate.net/publication/344253136_Instytucje_rzymskiego_prawa_administracyjnego</p> <p>Morawiecki, L., <i>Władza charyzmatyczna w Rzymie u schyłku Republiki 44-27 p.n.e.</i>, Rzeszów 1989.</p> <p><i>Świat Bizancjum</i>. Tom 1. Cesarstwo wschodniorzymskie 330-641, (red.) C. Morisson, [tłum zbiorowe] Kraków 2007.</p> <p>Olszaniec, S., <i>Prefektura praetorio Italii, Illyrikum i Afryki (312-425 n.e.)</i>, Toruń 2014.</p> <p>Prostko-Prostyński, J., <i>Roma solium imperii. Elekcja, koronacja i uznanie cesarza w Rzymie w IV-VIII wieku</i>, Poznań 2014.</p> <p>Radwanowicz-Wanczewska, J., Początki przymusu administracyjnego w prawie rzymskim i praktyce rzymskiej administracji, <i>Administracja. Teoria. Dydaktyka. Praktyka</i> 41.4 (2015), s. 80-121.</p> <p>Ruciński, S., <i>Praefectus urbi. Strażnik porządku publicznego w Rzymie</i>, Poznań 2008.</p> <p>Ruciński, S., <i>Praefecti praetorio. Dowódcy gwardii pretoriańskiej od 2 roku przed Chr. do 282 roku po Chr.</i>, Bydgoszcz 2013.</p> <p>Sawicki, P., <i>Służby skarbowe w Starożytnym Rzymie w okresie Dominatu</i>, Białystok 2018 (niepubl. praca doktorska: https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/7289/1/P_Sawicki_Sluzby_skarbowe_w_Starozytnym_Rzymie_w_okresie_Dom)</p> <p>Syme, R., <i>Rzymska rewolucja</i>, [tłum.] A. Baziór, Poznań 2010.</p> <p>Świętoń, A., Próby ograniczenia korupcji urzędniczej w późnym cesarstwie rzymskim na przykładzie 'suffragium'. Przegląd konstytucji zachowanych w 'Codex Theodosianus', [w:] <i>Interes prywatny a interes publiczny w prawie rzymskim</i>, (red.) C. L. Guillaumon [et al.], Olsztyn 2012, s. 183-198.</p> <p>Świętoń, A., Próby regulacji mobilności społecznej w późnym</p>
--	--

Cesarstwie rzymskim na przykładzie 'corporati obnoxii' i ich 'dominium', "Studia Prawno-Ekonomiczne" 91.1 (2014), s. 165-177. https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8de7719f-5ef6-4fd7-bc1b-628719cc49bd/c/Proby_regulacji_mobilnosci_spolecznej_w_poznym_Cesarstwie_Rzyms

Tarwacka, A., *Prawne aspekty urzędu cenzora w starożytnym Rzymie*, Warszawa 2012. https://www.academia.edu/2564215/Prawne_aspekty_urz%C4%99du_cenzora_w_staro%C5%BCytnym_Rz

Urbaniec, A., *Administracja cywilna i wojskowa bizantyńskiej prefektury 'praetorio' Afryki w latach 533-698*, Kraków 2023.

Veyne, P., *Imperium grecko-rzymskie*, [tłum.] P. Domański, Kęty 2008. Wells, C., *Cesarstwo rzymskie*, [tłum.] T. Duliński, Warszawa, b.d.w.

Wiewiorowski, J., *Stanowisko prawne rzymskich dowódców wojsk prowincjonalnych - 'duces' w prowincjach 'Scythia Minor' i 'Moesia Secunda'*, Poznań 2007.

Wiewiorowski, J., Administracja cywilna późnorzymskiej diecezji Tracji za Justyniana Wielkiego (527-565), "Przegląd Nauk Historycznych" 9.2 (2010), s. 21-43 https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Przeglad_Nauk_Historycznych/Przeglad_Nauk_Historycznych-r2010-t9-n2/Przeglad_Nauk_Historycznych-r2010-t9-n2-s21-44/Przeglad_Nauk_Historycznych-r2010-t9-n2-s21-44.pdf

Wiewiorowski, J., Organizacja cesarstwa rzymskiego w V stuleciu: cesarz armia prawo, [w:] *Świat rzymski w V wieku*, (red.) R. Kosiński, K. Twardowska, Kraków 2010, s. 211-275. https://www.academia.edu/28719223/Organizacja_cesarstwa_rzymskiego_w_V_stuleciu_in_%C5%9Awiat_rz

Wiewiorowski, J., *Sądownictwo późnorzymskich wikariuszy diecezji*, Poznań 2012 https://www.academia.edu/5926301/S%C4%85downictwo_p%C3%B3%C5%BAnorzyskich_wikariuszy_die

Witczak, D., Geneza pożarnictwa oraz regulacje prawne w zakresie ochrony przeciwpożarowej w starożytnym Rzymie, "Zeszyty Naukowe SGSP" 69.1 (2019), s. 155-166 http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-2c4937cf-1f47-4290-99d2-8bd30d713c81/c/Witczak_ZN_SGSP-69-WK_C5_81AD.pdf

Ziółkowski, A., *Historia Rzymu*, Poznań 2004.

Psychologia ewolucyjna (wybór - prace ogólne i poruszające zagadnienia publicznoprawne, dostępne w j. polskim)

Buss, D. M., *Psychologia ewolucyjna*, [tłum.] M. Orski, Gdańsk 2001.

Dunbar, R., *Religijni. Jak ewolucja wierzeń wpływa na historię i kulturę człowieka*, [tłum.] K. Kalinowski, Kraków 2023.

Fukuyama, F. *Historia ładu politycznego. Od czasów przedludzkich do rewolucji francuskiej*, [tłum.] N. Radomski, Poznań 2012.

Haidt, J., *Prawy umysł. Dlaczego dobrych ludzi dzieli religia i polityka?*, [tłum.] A. Nowak-Młynikowska, Sopot 2014.

		Załoski, W., <i>Ewolucyjna filozofia prawa</i> , Warszawa 2009.
	eResources addresses	Supplementary https://ug.academia.edu/JacekWiewiorowski - Website Academia edu
Example issues/ example questions/ tasks being completed	forma ustna - sklada sie z zadania polegajacego na sprawdzeniu umiejetnosci analizy jednego tekstu zrodlowego (dotyczacego rzymskiej administracji - z listy przeslanej studentom do analizy w tlumaczeniu na j. polski) oraz przedstawienia wiedzy na temat tresci teoretycznych w nim poruszanych	
Work placement	Not applicable	

Document generated electronically. Does not require a seal or signature.